

आता थांबायचं नाय!

मागच्या कित्येक रात्रींपासून सीमेवरील रहिवासी तर, किमान दोन रात्रींपासून देशभरातील जनता निवांत झोपलेली नाही. भारत-पाकिस्तानमध्ये सुरू असलेल्या जोरदार धुमशक्तीकडे भारतीय जनतेसह जगभरातील अनेक देशांचे बारीक लक्ष लागून राहिलेले आहे. एलओसीवर भारत-पाकमध्ये वर्षभर चकमकी सुरूच असतात. दहशतवाद्यांचे अनेक प्रयत्न भारतीय लष्कराकडून हाणून पाडले जातात. परंतु यावेळची परिस्थिती वेगळी आहे. अगदी कच्छ (१९६५), सियाचीन (१९८४) आणि कारगील (१९९९) संघर्षांपेक्षाही वेगळी. पाकच्या नापाक हल्ल्यांना उधळून लावताना भारताने पाकव्याप्त (पीओके) जम्मू-काश्मीरसह थेट आंतरराष्ट्रीय सीमेच्या १०० किमी आत घुसून पाकच्या शहरांना टांगेत केले आहे. नुसतेच टांगेत नाही तर, दहशतवाद्यांचे अड्डे नेस्तनाबूत केले आहेत. भारत-पाकमध्ये झालेल्या १९७१ सालच्या युद्धानंतर असे पहिल्यांदाच घडते आहे. म्हणूनच यंदाची आरपारची लढाई अनेक अर्थानी निर्णायक ठरू शकते, असे सर्वांनाच वाटत आहे. पहलगाम दहशतवादी हल्ल्यात २६ पर्यटकांचा मृत्यू झाल्यानंतर भारताने आधी डिप्लोमॅटिक चाली खेळत पाकिस्तानला भ्रमाच्या भोपळ्यात ठेवले. सिंधू पाणी करार रद्द करणे, डिप्लोमेंट्सना परत बोलवणे, व्हिसा रद्द करणे योपेक्षा वेगळे पाऊल भारत उचलणार नाही, असे पाकिस्तानलाही वाटत असावे. खरे तर, सुरुवातीला आपल्या नागरिकांकडूनही केंद्राच्या या नरमाईच्या भूमिकेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित करण्यात आले होते. पाकिस्तानविरुद्ध कठोरात कठोर कारवाई करून कायमची अलद घडवावी, अशा संपापाचा लाटा प्रत्येक भारतीयाच्या मनात उमळत होता. अखेर चौदा-पंधरा दिवस संयम ठेवल्यानंतर भारतीय सैन्यदलाने ‘ऑपरेशन सिंदूर’ अंगरंग संयुक्त कारवाई करत पाकमधील ९ दहशतवादी अड्ड्यांना उद्ध्वस्त केले. यामध्ये ५ टांगेंट्स पाकव्याप्त काश्मीरातील आणि ४ टांगेंट्स ही थेट पाकिस्तानी शहरांतील होती. भारताच्या एअर स्ट्राइकमधील प्रत्येक निशाणा अचूक लागला. १०० हून अधिक दहशतवाद्यांचा खात्मा आणण केलाय. यामध्ये कंदाहार विमान अपहरणाचा सूत्रधार रौफ अझहर म्हणजेच मसूद अझहरचा काळ ठार झाला. याकरिता सैन्य दलाच्या रणनीतीचे कौतुक करावे तेवढे कमीच आहे. लष्करी कारवाईसोबत भारताच्या डिप्लोमॅटिक लेव्हलवरील हालचालींनाही तेवढेच महत्त्व द्यावे लागेल. भारताचे राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार अजित डोवाल आणि परराष्ट्रमंत्री एस. जयशंकर यांनी मध्यरात्री जगभरातील ४० हून अधिक देशांच्या प्रमुखांशी संवाद साधत भारताच्या गोटात खेचले. अमेरिका, रशिया, ब्रिटन, युरोपियन युनियन आदी देशा दहशतवादविरुद्धच्या लढाईत भारतासोबत उभे राहिलेत. याआधी पाकच्या मदतीसाठी नेहमीच मुस्लीम राष्ट्रे थावून यायची. परंतु यावेळी तुर्कीय वगळता एकाही मुस्लीम राष्ट्राकडून पाकला समर्थन, पांढिंबा वा साधी सहातुभूतीही मिळू शकली नाही, हे विशेष. उलट पाकने दहशतवाद्यांना पोसणे थांबवावे, अशा कानपिकच्या अमेरिकेकडून पैकाच्या लागल्या. तर चीननेही आतापर्यंत हस्तक्षेपाचा प्रयत्न केलेला नाही. पाकसाठी हा दुहेरी धक्का होता. ७-८ मे रोजी सूर्य अस्ताला जाताच भारताला प्रत्युत्तर देण्यासाठी चवताळलेल्या पाकिस्तानने आपले लश्चरी वापरत आहे. एकामागीमाग एक असंख्य ड्रोन-मिसाईल हल्ले करून एअर डिफेंस सिस्टिमचा चकचा द्यायचा आणि लष्करी तळ, नागरी वस्त्या उद्ध्वस्त करायच्या हा पाकचा मनसुबा आहे. परंतु भारताच्या एकाही ठिकाणाला पाक आतापर्यंत लक्ष्य करू शकले नाही. भारतीय ड्रोन्सनी लाहोरमध्ये मुसंडी मारत त्यांचे एअर डिफेंस सिस्टिम उद्ध्वस्त केले. रावळपिंडी, कक्वाल, गुजरानवाला, अटक, बहावलपूर आदी दहशतवादी अड्ड्यांना ड्रोन हल्ल्यांनी भाजून काढताच आता अल्लानेच आम्हाला बचावाचे म्हणत पाकचे खासदार दसादसा रडलेत. हे खरे असले तरी, पाकच्या अंधाधुंद गोळीबारात सीमेवरील १६ निष्पाप भारतीय आणि २ जवानांच्या मृत्यूकडेही दुर्लक्ष करून चालणार नाही. भारताच्या आयएनएस विक्रान्तेने मध्यरात्री कराची बंदरावर हल्ले चढवल्याचे वृत्त अनेक माध्यमांमध्ये आले. याशिवाय भारताने पाकचे २ जे एफ १७ आणि एफ १६ फायटर जेट पाडल्याचा दावाही पाकच्या लष्करी अधिकाऱ्याने केला होता. कधी भारताने इस्लामाबादपर्यंत धडक मारली तर, कधी पाकव्याप्त काश्मीरमध्ये भारताचे सैन्य घुसल्याचेही दावे झाले. परंतु भारताने पाकच्या हल्ल्यांना संयमीपणे प्रत्युत्तर दिल्याचे सैन्याने स्पष्ट केले आहे. रात्रीच्या अंधारात पाककडून पुन्हा आगळीक होण्याची शक्यता असल्याने भारतीय सैन्य दल सीमेवर हायअलर्टच्या मोडमध्ये आहे. खर्च एकदाच काय तो होऊ दे, आता थांबायचं नाय, याच मानसिकतेमध्ये भारतीय जनता आणि सैन्य आहे. पाकने कुरापती न थांबवल्यास सूर्योदयाआधी पाकच्या नकाशावरून अनेक शहरे खरोखरच नष्ट झालेली दिसतील.

'लष्कर ए तोयबा', 'जैश ए मोहम्मद' आणि 'हिज्बुल मुजाहिदीन' या दहशतवादी संघटनांच्या पाकिस्तान आणि पाकव्याप्त काश्मीरमधील तळांना अचूकपणे उद्ध्वस्त करून भारतीय सैन्य दलांनी 'ऑपरेशन सिंदूर' यशस्वी केले आहे. पहलगाम हल्ल्याचा बदला घेण्यातील आणखी एक टप्पा पूर्ण झाला आहे. आता प्रश्न आहे तो, इथून पुढे काय?

काश्मीरमधील पहलगाम येथे निष्पाप पर्यटकांची निर्घृण हत्या करून दहशतवाद्यांनी भारताला जणू खुले आव्हान दिले. पुरुष पर्यटकांना त्यांच्या पत्नीच्या देखत आणि ते सुद्धा अत्यंत जवळून गोळी घालत दहशतवाद्यांनी क्रूरतेचे दर्शन घडविले. जगभर या हल्ल्याचा तीव्र निषेध झाला. याचनिमित्ताने पाकिस्तानसारख्या अत्यंत असेंबेदशील आणि दहशतवाद्यांना पाठिशी घालणाऱ्या देशाचा कारभार पुन्हा एकदा चढाट्यावर आला. अमेरिकेसारख्या महासत्ता असणाऱ्या देशावर ९/११चा हल्ला झाला. ओसामा बिन लादेन या दहशतवाद्याच्या नेतृत्वाखाली झालेला हा हल्ला अमेरिकेला चांगलाच जिद्दारी लागला. हाच ओसामा चक्क पाकिस्तानमध्ये होता. अमेरिकेने गेली अनेक दशके पाकला गोंजवले. आणि याच पाकमध्ये ओसामाला आश्रय देण्यात आला होता. अखेर अमेरिकेने ओसामाला ठार केले. त्यावेळीही आंतरराष्ट्रीय पातळीवर पाकचे वाभाडे निघाले. अमेरिकेचे पैसे, साधने आणि सहाय्य घेणारा पाकिस्तान हा देशच अमेरिकेच्याच विरोधात क्रूर कृत्ये करणाऱ्यांना बळ देतो. आताही पहलगाम हल्ल्यानंतर भारतीय सैन्य दलांनी 'ऑपरेशन सिंदूर' यशस्वी करून पाकला चांगलाच झटका दिला आहे.

'ऑपरेशन सिंदूर'चे यश हे अनेक अर्थाने महत्त्वाचे आहे. भारतीय सैन्य हे उरलेल तर काय करू शकते हे यातून दिसले. त्याशिवाय भारतीय गुप्तहेर खाते आणि विविध विभाग हे समन्वयाने किती प्रभावी मोहिम राबवू शकतात, भारतीय सैन्याला मोकळीक आणि संधी दिली, तर त्याचे ते सोने करतात, आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील सर्व नियम, जबाबदारी आणि नैतिकता पाहून अतिशय व्यावसायिकरित्या भारतीय सैन्याने केवळ दहशतवाद्यांचे स्थळच नेस्तनाबूत केले, नागरी वस्ती किंवा पाक लष्करी वा अन्य ठिकाणांचे नुकसान केलेले नाही, अशा अनेकविध बाबी स्पष्ट होत आहेत.

पाकव्याप्त काश्मीरमधील दहशतवाद्यांची प्रशिक्षण आणि अन्य स्थळे यापूर्वी भारताने सर्जिकल स्ट्राइकद्वारे नष्ट केली आहेत. 'ऑपरेशन सिंदूर'मध्ये मात्र पाकिस्तानातील दहशतवादी स्थळेही शोधण्यात आली आणि ती लक्ष्य करून उद्ध्वस्त केली आहेत. आंतरराष्ट्रीय सीमेपासून १०० किमी अंतरावरील आणि पंजाब प्रांतातील बहावलपूर, ३० किमीवरील मुरीदके आणि आठ किमीवरील सरजल या स्थळांवरील अचूक हल्ले हे अनेक अर्थाने महत्त्वाचे आहेत. कारण, पाकचे पंतप्रधान, लष्कर प्रमुख आणि अन्य महत्त्वाच्या व्यक्ती या पंजाब प्रांतातील आहेत. आणि त्यांच्याच प्रांतात दहशतवाद्यांची स्थळे असल्याचे सिद्ध

जनगणना करण्याबाबतचा भाजपचा निर्णय हा बिहार, उत्तर प्रदेशच्या निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर घेण्यात आल्याचे अनेकांचे म्हणणे आहे. तसेच विरोधी पक्षातील अनेकांनी काँग्रेस पक्षाच्या मागणीमुळेच सरकारवरती दबाव आल्याने निर्णय झाला, असे म्हटले आहे. परंतु गेली ५० ते ५५ वर्षे सत्तेत असताना काँग्रेस पक्ष जातनिहाय जनगणना का करू शकला नाही याचे उत्तर त्यांच्याकडे नाही. भाजपने जातनिहाय जनगणनेचा निर्णय घेऊन एका दगडात दोन पक्षी मारण्याचा डाव साधला. जातनिहाय जनगणनेचे समर्थन आणि विरोध याही गोष्टी लक्षात घ्यायला हव्यात.

केंद्रीय माहिती प्रसारण मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी ३० एप्रिल रोजी केंद्र सरकारने जातनिहाय जनगणना करण्याचा निर्णय घेतल्याचे पत्रकार परिषद घेऊन जाहीर केले. या निर्णयाला सामाजिक समता व न्यायाचे समान वितरण करणारे ऐतिहासिक पाऊल म्हणावे लागेल. खरंतर अशा प्रकारची मागणी स्वातंत्र्यपूर्व काळापासून होत असताना तत्कालीन राजकीय परिस्थितीत सरकारवर असलेल्या एका गटाच्या दबावातून ही मागणी मंजूर होऊ शकली नाही.

पहिली जातनिहाय जनगणना १९३१ साली झाल्यानंतर जवळजवळ ९५ वर्षे पुन्हा जातनिहाय जनगणना होण्यासाठी वाट पहावी लागली आहे. अखेर निर्णय झाला. या जनगणनेमुळे सामाजिक, आर्थिकदृष्टीने कोट्यवधी वंचितांचा व मागे राहिलेल्या समाजातील प्रत्येक घटकाला न्याय मिळणार आहे.

खरंतर भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी अनुसूचित जाती व जमाती यांना घटनात्मक आरक्षण मंजूर करून सामाजिक न्यायासाठी पहिले पाऊल टाकले. स्वातंत्र्यानंतर व्यापक प्रमाणात सर्व जातींची जनगणना करण्याचा सरकारने प्रयत्न केला नाही. १९५१ साली अनुसूचित जाती व जमातीची वर्गीकरण करण्यात आले, खरंतर राजकीय व सामाजिक दबावाच्या कारणास्तव तत्कालीन सरकारने जाणीवपूर्वकरित्या जनगणना केली नाही, असा आरोप होतो.

त्यानंतर जनता सरकारच्या

काळात सन १९७९ साली बी. पी. मंडल आयोग नेमून देशातील सर्वांत मोठ्या ओबीसी घटकाला २७ आरक्षण मंजूर करण्यात आले, त्या निर्णयाला सर्वांच्च न्यायालयात इंदिरा साहेणी खटल्यात मोठे आव्हान देण्यात आले. न्यायालयाने २७ टक्के आरक्षणाबाबत निर्णय कायम केला. जनगणनेच्या प्रश्नांचा फटका ओबीसी घटकाला बसला आहे. सन २०१० साली लोकसभा उपनेते भाजप खासदार गोपीनाथ मुंडे यांनी संसदेत जातनिहाय जनगणनेची मागणी केली.

त्यानंतर अनेक खासदारांच्या दबावानंतर तत्कालीन काँग्रेस सरकारने ती मंजूर केली, परंतु त्यांनी सन २०११ च्या जातनिहाय जनगणनेचा अहवाल जाणीवपूर्वक उघड केला नाही. केंद्र सरकार जातनिहाय जनगणना करत नाही, म्हणून बिहार राज्याने सन २०२३ सालात व्यंकितगत जातनिहाय सर्वेक्षण अहवाल तयार करून त्याअनुषंगाने आरक्षणाची मर्यादा वाढवली. त्याला विरोध म्हणून अनेक याचिका सर्वोच्च न्यायालयामध्ये दाखल करण्यात आल्या, त्याला स्थगिती देण्यात आली.

जातनिहाय जनगणना समर्थन आणि विरोध!

आजसुद्धा ‘आरक्षणाबाबत संख्येचा डेटा आणि सत्तेतील वाटा’ या मुद्यांवरील वाद आजपर्यंत सुरू शकला नाही, तो या जनगणनेमुळे सुटण्याची शक्यता आहे. जवळजवळ १५० कोटींची लोकसंख्या असलेल्या अनेक प्रांत, भाषा, धर्म जातीपातीमध्ये असलेल्या देशात अनेक वर्षांपासून जातनिहाय जनगणनेची मागणी होत होती. परंतु तिचा आवाज स्वातंत्र्यानंतर ७८ वर्षे संसदेपर्यंत पोहोचत नव्हता, खरंतर यापूर्वी सरकारने गाथी, गुरे, शेळ्या-मेंढ्या, जानवरांची सुद्धा गणती करण्याचा प्रयत्न केला.

परंतु पालात राहणाऱ्या, डोंगर दऱ्याखोऱ्यात वावरणाऱ्या, तीन दगडाची चूल, पाठीवर बिऱ्हाड असणाऱ्या, हातात कोणतीही सत्ता, संपत्ती तसेच राजकीय ताकद नसणाऱ्या चालत्या बोलत्या हाडामासांच्या मागपासाठी शिरणगती केली नाही. शेवटी मोदी सरकारने जातनिहाय जनगणना करण्याचा ऐतिहासिक निर्णय जाहीर केला. निर्णय

जाहीर होताच सर्व समाजातून निर्णयाचे स्वागत करण्यात आले, सर्व राजकीय पक्षांत श्रेय नियोजन आणि अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे.

जातीनिहाय जनगणनेमुळे विविध जातींच्या सामाजिक-आर्थिक स्थितीची माहिती मिळू शकते, ज्यामुळे सामाजिक न्याय आणि समान संधी सुनिश्चित करता येतात. जातनिहाय जनगणनेमुळे आरक्षणाचे योग्य नियोजन करता येते, ज्यामुळे मागासलेल्या जातींना न्याय मिळतो. काही वर्षांपासून विविध पक्ष आणि सामाजिक संघटना जातनिहाय जनगणनेची मागणी करत आहेत. केंद्र सरकारने नुकताच

जातनिहाय जनगणना करण्याची घोषणा केली आहे.

राजकीय वाद आणि प्रशासकीय अडचणी येऊ शकतात. म्हणून, जातनिहाय जनगणनेचे योग्य नियोजन आणि अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे.

जनगणना करण्याबाबतचा भाजपचा निर्णय हा बिहार, उत्तर प्रदेशच्या निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर घेण्यात आल्याचे अनेकांचे म्हणणे आहे. तसेच विरोधी पक्षातील अनेकांनी आरक्षणाचे योग्य नियोजन करता येते, ज्यामुळे मागासलेल्या जातींना न्याय मिळतो. काही वर्षांपासून विविध पक्ष आणि सामाजिक संघटना जातनिहाय जनगणना का करू शकला नाही याचे उत्तर त्यांच्याकडे नाही.

भाजप हा वर्ण बचस्ववादी असल्याने जनगणना करू शकत नाही, अशी टीका करणाऱ्यांना सडेतोड उत्तर देण्यासाठी भाजपने जातनिहाय जनगणनेचा निर्णय घेऊन एका दगडात दोन पक्षी मारण्याचा डाव साधला. जातनिहाय जनगणनेचे समर्थन आणि विरोध याही गोष्टी लक्षात घ्यायला

हव्यात. जातनिहाय जनगणनेच्या मागणीची हवा काढून घेतली, जनगणनेच्या माध्यमातून ओबीसी व्होट बँक अधिक मजबूत करण्यासाठी मोठी खेळी खेळली. अशा परिस्थितीमध्ये खालील मुद्यांच्या कारणास्तव जनगणनेला समर्थन व विरोध होऊ शकतो.

जनगणनेचे समर्थन
सरकारला अनुसूचित जाती, जमाती आरक्षणाच्या वर्गीकरणसाठी डेटाची आवश्यकता आहे, ओबीसी आरक्षण प्रश्न सोडवण्यासाठी व सर्वोच्च न्यायालयात आरक्षण टिकवण्यासाठी इमेरियल डेटाची (शास्त्रोक्त सांख्यिकी/आकडेवारी) आवश्यकता, त्याअभावी लांबलेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या निवडणुका, भविष्यात लोकसभा आणि विधानसभा मतदारसंघांत होणारी वाढ तसेच पुनर्रचना, त्यासाठी लागणारी जातीय आकडेवारी तसेच एकूण सरकारी योजना, विकासात्मक धोरणांची अंमलबजावणी व

राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या खडलेल्या निवडणुका चार महिन्यांत घेण्याचा आदेश देऊन सर्वोच्च न्यायालयाने एका अर्थाने गेली तीन ते पाच वर्षे निपचित पडलेल्या स्थानिक लोकशाहीला पुन्हा जागे केले आहे. या आदेशामुळे राज्यातील २९ महापालिका, २६ जिल्हा परिषदा, २८९ पंचायत समित्या आणि २५७ नगरपालिकांमधील ‘प्रशासक राज’ संपुष्टात येऊन, स्थानिक कारभार लोकप्रतिनिधींच्या हाती येणार आहे.

या संदर्भातील खटल्यांमध्ये महत्त्वाचा मुद्दा असलेल्या इतर मागासवर्गांच्या (ओबीसी) आरक्षणाबाबतही सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशामुळे, आधीच्या २७ टक्के आरक्षणासह या निवडणुका होणार आहेत. मात्र, ‘ओबीसी’ आरक्षणाबाबतची सुनावणी सुरूच राहणार असून, त्यासाठी निवडणुका लांबणीवर टाकण्याची गरज नाही, असे न्यायालयाने म्हटले आहे. त्यामुळे निवडून येणाऱ्या ‘ओबीसी’ लोकप्रतिनिधींचे भविष्यत्व त्या खटल्याच्या अंतिम निकालाच्या अधिन असेल. येत्या चार आठवड्यांत निवडणुकांची अधिसूचना काढावी आणि चार महिन्यांत प्रक्रिया पूर्ण व्हावी, असे न्यायालयाने आदेशात नमूद केले आहे. त्यामुळे अपवाद वगळता जवळपास संपूर्ण राज्याला पडलेल्या नोकरशाहीच्या विळख्यातून सुटका होऊन गावे आणि शहरांच्या विकासाचे चक्र सुरू होईल, अशी आशा आहे.

‘घटनेने दिलेल्या मूल्यवृत्त अधिकाऱांचे रक्षण होणे आवश्यक आहे’, अशी टिप्पणी न्यायालयाने केली असली, तरी या विषयावरील सर्वाधिक कालापव्यय न्यायालयीन प्रक्रियेतच झाला, ही वस्तुस्थिती आहे. करोना साथरोगाच्या काळात या निवडणुका लांबणीवर टाकण्यात आल्या. पाठोपाठ ‘ओबीसी’ आरक्षणाचा पेच उभा राहिला. नागपूर, अकोला, भंडारा आणि वाशीम या जिल्ह्यांमध्ये अनुसूचित जाती-जमाती आणि ‘ओबीसी’ आरक्षणाेने घटनेने घालून दिलेली ५० टक्क्यांची मर्यादा ओलांडल्यामुळे, ‘ओबीसी’ आरक्षण वगळण्याचा आदेश न्यायालयाने दिला होता. तत्कालीन महाविकास आघाडी सरकारने हे आरक्षण कायम ठेवण्याबाबत केलेली याचिकाही फेटाळून, याबाबत शास्त्रशुद्ध माहिती सादर करण्याचा आदेश न्यायालयाने दिला होता.

दरम्यान, राज्य सरकारने याबाबत स्थापन केलेल्या बाँटिया आयोगाने याबाबतचा अहवाल सादर केला. मात्र, त्यातून ‘ओबीसी’च्या सुमारे ३४ हजार जागा कमी होत असल्याचा आक्षेप न्यायालय घेण्यात आला. आता बाँटिया आयोगाच्या शिफारशीपूर्व तरतुदीनुसार, म्हणजेच सन २०२२च्या स्थितीतील २७ टक्के ‘ओबीसी’

खर्च करण्यासाठी जनगणना करण्याची आवश्यकता आहे.

सत्ता, संपत्ती, पद, प्रतिष्ठा, संसाधने यांच्या असमान वितरणावरून समाजात समानता प्रस्थापित करण्यासाठी, जितनी उसकी संख्या भारी, उतनी उसकी भागीदारी, या तत्वाप्रमाणे संख्येचा डेटा उपलब्ध झाल्यास आरक्षणाचा प्रश्न सुटणार आहे. ओबीसी आरक्षण, तसेच आर्थिकदृष्ट्या मागासांसाठी ई.डब्ल्यू.एस. तसेच नोकरी, शिक्षणामधील सर्व प्रकारच्या आरक्षणाबाबत वाद संख्येच्या तुलनात्मक आणि माहितीच्या आधारे सोडवता येणार आहे.

जनगणनेस विरोध
जनगणनेस उघड विरोध करण्याची राजकीय पक्षांची ताकद नाही, परंतु अल्पक्षरित्या मंडल आयोगप्रमाणे, पडद्याआडून विरोध होण्याची शक्यता आहे. जातीय राजकारणाची गणिते बदलण्याची शक्यता असल्याने, आरक्षण वाद संपुष्टात येणारा असल्याने अनेक राजकीय पक्षांची समीकरणे बदलण्याची शक्यता आहे. ज्या जाती समूहातील लोकांकडे सत्ता, संपत्ती व नोकऱ्यांचे प्रमाण जास्त आहे, त्यात इतरांचा वाटा होण्याची शक्यता आहे.

त्यामुळे त्यांच्याकडून या मुद्याला विरोध होण्याची शक्यता आहे. जनगणनेमुळे आरक्षणाची संपूर्ण गणिते बदलण्याची शक्यता आहे तसेच जातीय संख्येची आकडेवारी निश्चित झाल्यामुळे अनेक राजकीय पक्षांना तोटा होण्याची शक्यता असल्याने विरोध होण्याची शक्यता आहे तसेच समाजात जातीय धुवीकरण वाढण्याची शक्यतासुद्धा आहे.

एकंदर जातनिहाय जनगणनेचा जनसामान्य, तळगणळ्यातील, सुखसोयींनी वंचित घटकाला सरकार दरबारी न्याय मिळण्यास फायदा होणार आहे, तसेच जातीजातीत आरक्षणाबाबतचा वाद कायमचा थांबून सरकारला समाजातील प्रत्येक घटकासाठी स्वतंत्र विकासात्मक योजनांची व धोरणांची आखणी करता येणार आहे. तसेच अनेक छोट्या जातीसमूहावरील सामाजिक, राजकीय, आर्थिक मुद्यावर होणारा अन्याय थांबून जनकल्याणकारी योजनांचा लाभ मिळणार आहे. ही जनगणना सामाजिक समता व न्याय साध्य करण्याच्या दृष्टीने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल ठरेल, इतकेच.

आरक्षणासह या निवडणुका घेण्याचा आदेश देण्यात आल्याने सध्या तरी ‘ओबीसी’चे प्रतिनिधित्व कायम राहणार आहे. केंद्र सरकारने केलेल्या घोषेनुसार जातनिहाय जनगणना झाल्यानंतर, अनेक राज्यांतील या संदर्भातील प्रश्न सुटू शकतात. मात्र, महाविकास आघाडी सरकारने मुंबईतील प्रभागांची संख्या वाढविण्याच्या विरोधातही एक याचिका सादर झाली होती. त्यामु्यातही काही गावे महापालिकांच्या हद्दीत समाविष्ट झाल्याने, प्रभागांची नव्याने रचना करावी लागणार आहे. ठिकठिकाणची प्रभागरचना, प्रभागांची म्हणजेच सदस्यांची संख्या किती असेल; तसेच ही प्रक्रिया राज्य सरकारच्या अधिपत्याखाली होणार की राज्य निवडणूक आयोगाच्या, या बाबतीतील चित्र स्पष्ट नाही. अपवादात्मक परिस्थितीत वेळ वाढवून मागण्याचाही पर्याय सरकारपुढे खुला आहे.

स्थानिक निवडणुकांची चाहूल लागल्याने कोशात गेलेल्या माजी आणि भावी लोकप्रतिनिधींमध्ये उत्साहाचे भरते आले नसेल, तरच नवल ! विश्वासभूेची निवडणूक महायुतीने भरभक्कम जनादेशाने जिंकल्यानंतर भारतीय जनता पक्षाला सध्याची स्थिती अनुकूल वाटत असल्याने, सरकारनेही न्यायालयीन गुंता सोडविण्याची भूमिका घेतली, हे उघड आहे. सरकारला जड झालेल्या ‘लाडकी बहीण’सारख्या योजना निवडणुकीपर्यंत नक्कीच रेटल्या जातील. सत्ताधाऱ्यांमधील धुसफूस लक्षात घेता महायुती एकत्र निवडणूक लढविणार की स्वतंत्र, याबाबत स्पष्टता नाही. महाविकास आघाडीतही तीच स्थिती आहे. शिवसेना (उबाठा) आणि महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना एकत्र येणार का आणि आघाडीचे काय होणार, ही उत्सुकतेची बाब आहे.

सत्ताधारी भाजपलाही इच्छुकांच्या मोठ्या भाऊवर्तीतून उमेदवार निवड आणि इतरांच्या नाराजीतून मार्ग काढावा लागेल; तसेच एकनाथ शिंदे यांची शिवसेना आणि अजित पवार यांचा राष्ट्वादी काँग्रेस काय करणार, हे पाहणे औसुक्ताचे ठरेल. अर्थात, राजकीय समीकरणांच्या फेरजुळणीत विजय कोणाचाही झाला, तरी निवडणुकांनंतर सत्तेवर येणाऱ्या लोकप्रतिनिधींमार्फत संबोधित गावे-शहरांच्या विकासाच्या धोरणात्मक निर्णयांचा पाच वर्षांचा अनुशेष भरून काढण्याचे आव्हान पेलावे लागणार आहे.

कधीतरी उपमा जास्त होतो आणि उरतो. मग तो गारगुट्ट उपमा कोणीच खात नाही. काही वेळा ताजा उपमाही उरतो. कारण तो दडदडीत किंवा घट्ट होतो जो अजिबात खाल्ला जात नाही. अशा वेळी हा उपमा फुकट घालवण्यापेक्षा त्यापासून एक भन्नाट नाशत्याचा पदार्थ बनवला तर...

उपमा कटलेट्स

साहित्य - उरलेला उपमा १ वाटी (त्यात काजू असतील तर काढून टाका.) उकडलेला आणि किसलेला बटाटा अर्धी वाटी, चाट मसाला, आवडीप्रमाणे तिखट, थोडा ओवा, मीठ, साखर.

कृती - सर्व साहित्य एकत्र करून घ्यावे. लक्षात ठेवा मिश्रण पातळ नको तर घट्ट हवं. त्याचे छोटे छोटे गोळे अथवा टिक्वी करून आवडीप्रमाणे तळून किंवा भाजून घ्यावे. याच्या टिक्वी किंवा कटलेट नीट वळता येत नसतील तर अर्धा तास ते मिश्रण फ्रीजमध्ये उघडे ठेवावे.

काही लोकांची त्वचा तेलकट असते. अशा व्यक्तींना चेहऱ्यावर मुरुमे अधिक येत असतात. अशा व्यक्तींच्या फेशियल थेरपीसाठी तेलयुक्त क्रीम्स वापरली गेली, तर त्वचा अधिक तेलकट होऊन मुरुमे वाढू शकतात. तेलयुक्त क्रीम्स वापरली गेल्याने त्वचेवरील रंघे बंद होऊन पिंपल्स येण्याचे प्रमाण वाढू शकते. तेलकट त्वचा असणाऱ्या व्यक्तींनी फेशियलसाठी वॉटर बेस्ड क्रीम्सचा वापर करणे चांगले. फेशियल थेरपीसाठी वापरण्यात येणारे प्रोडक्ट आपल्या नेहमीच्या वापरातील नसून, नवे असल्यास त्याची 'पॅच टेस्ट' करून पाहणे चांगले. या

फेशियल करताना अशी घ्या काळजी

टेस्टद्वारे आपण वापरणार असलेल्या क्रीमचे कोणत्याही प्रकारचे दुष्परिणाम आपल्या त्वचेवर होणार नाहीत याची खात्री आपल्याला करून घेता येते. ही टेस्ट करण्यासाठी थोडेसे क्रीम आपल्या मनगटाच्या आतील बाजूस लावून पाहावे. चोवीस तासांच्या नंतर या क्रीमचा कोणताही दुष्परिणाम जाणवला नाही, तरच हे क्रीम चेहऱ्यावर लावण्यास योग्य आहे, असे समजून त्याचा फेशियल थेरपीसाठी वापर करावा.

फेशियल थेरपी एखाद्या ब्युटी सलोनमध्ये किंवा पार्लरमध्ये जाऊन

करणार असल्यास तेथील स्वच्छता, फेशियलच्या दरम्यान वापरण्यात येणारे टॉवल, नॅपकिन, स्टीमर आणि इतर उपकरणे स्वच्छ असल्याची खात्री करून घेणे आवश्यक आहे. जर या वस्तू स्वच्छ आणि निर्जंतुक केलेल्या नसतील तर त्याद्वारे त्वचेला इन्फेक्शन होण्याचा धोका असतो. तसेच फेशियल करताना आपल्यासाठी वापरण्यात येणारे फेशियल कीट संपूर्णपणे नवीन आणि आधीपासून वापरलेली नाही याची खात्री करून घ्यावी.

आजकाल फेशियल कीटमध्ये सर्व प्रसाधने लहान लहान पाऊंचेसमूह उपलब्ध असल्याने प्रोडक्ट आधी वापरले गेले आहे किंवा नाही याची सहज खात्री करून घेता येते. फेशियलसाठी वापरण्यात येणाऱ्या अनेक प्रसाधानांमध्ये किंवा क्रीम्समध्ये अनेक प्रकारची रसायने असतात. या रसायनांमुळे त्वचा कोरडी होणे, त्वचेला खाज सुटणे, त्वचा लालसर होणे, अशा समस्या उद्भवू शकतात. त्यामुळे फेशियलसाठी शक्यतो संपूर्णपणे नैसर्गिक वस्तूंचा वापर करणे केव्हाही चांगले. फेशियल थेरपी केल्यानंतर उन्हामध्ये बाहेर पडणे किंवा साबणाचा वापर टाळावा. फेशियल थेरपीनंतर त्वरित सौंदर्यप्रसाधनांचा वापरही करू नये. फेशियल केल्यानंतर त्वचेची रंघे खुली असतात. त्यामुळे सौंदर्य प्रसाधानांमधील रसायने या रंघांच्या वाटे त्वचेच्या आत शिरून त्वचेचे नुकसान करू शकतात. फेशियलनंतर चेहरा धुण्यासाठी साबण किंवा फेसवॉशचा वापर न करता केवळ थंड पाण्याने चेहरा धुवावा.

घरचा वैद्य जाणून घ्या ५ उपाय

■ **कांदा** - कानाच्या वेदनेमुळे त्रस्त आहात, तर घाबरण्यासारखे काही नाही. कांड्याच्या रस काढून कापसाच्या मदतीने कानात दोन ते तीन थेंब टाका. काही वेळातच आराम मिळेल.

■ **हळद** - शारीरिक वेदनांपासून मुक्ती मिळवण्यासाठी गरमागरम दुधात हळद मिसळून सेवन करा. याव्यतिरिक्त तेल आणि हळद गरम करून शरीर-वावर लावल्यानेही लाभ मिळेल.

■ **लसूण** - हे अँटीबॅक्टेरियल आणि अँटी इन्फ्लेमेटरी तत्वांने भरपूर औषध आहे, ज्याने उष्णताही प्राप्त होते. शारीरिक वेदनेत लसूण सर्वोत्तम विकल्प आहे. याव्यतिरिक्त कानात वेदना होत असल्यास लसणाच्या तेलाचे काही थेंब टाकल्याने आराम मिळतो.

■ **लवंग** - दातदुखीवर लवंग सर्वोत्तम उपाय आहे. भाजलेल्या लवंगाची पेस्ट किंवा लवंग तेल कापसाने दाताला लावल्याने वेदनांपासून मुक्ती मिळेल.

■ **दालचिनी** - याने विशेषतः महिल्लांना मासिक पाळीदरम्यान होणाऱ्या त्रासापासून मुक्ती मिळते. अधिक रक्तस्राव होत असल्यास दालचिनी लाभकारी ठरेल. केवळ दालचिनी टाकून चहा बनवा किंवा तयार चहामध्ये दालचिनी पावडर टाकून सेवन करा.

कर्करुग्णांसाठी जीवनसत्त्व 'ड' लाभदायक

कर्करोग झालेल्यांनी किमान तीन वर्षे नियमितपणे जीवनसत्त्व 'ड'ची मात्रा घेतल्यास ते जगण्याचा कालावधी आणखी काही वर्षे वाढू शकतो, असे एका अभ्यासात दिसून आले आहे. याबाबत अमेरिकेतील मिशिगन स्टेट विद्यापीठातील संशोधकांनी अभ्यास केला आहे. त्यांच्या म्हणण्यानुसार, जीवनसत्त्व 'ड'मुळे हाडे मजबूत होण्याबरोबरच आणखीही महत्त्वपूर्ण लाभ होतात.

मिशिगन स्टेट विद्यापीठाचे तारेक हायकल यांनी सांगितले की, जीवनसत्त्व 'ड'च्या

सेवनामुळे कर्करोग झालेल्या व्यक्तींमध्ये मृत्यूची जोखीम कमी झाल्याचा परिणाम चांगल्या प्रकारे दिसून येतो. पण त्याच वेळी या जीवनसत्त्वामुळे कर्करोगाला प्रतिबंध होऊ शकतो, असे दाखवणारा कोणताही पुरावा मिळू शकलेला नाही. या संशोधकांनी कर्करोग प्रतिबंधाचे

उपचार झालेल्या ७९ हजारांहून अधिक रुग्णांची माहिती तपासली. ही माहिती विविध अभ्यासात नोंदवण्यात आली होती. या अभ्यासात जीवनसत्त्व 'ड'ची मात्रा घेणारे रुग्ण

आणि मानसिक लाभासाठी औषधोपचार घेतलेल्या रुग्णांची तुलना करण्यात आली होती. हा कालावधी किमान तीन वर्षांचा होता. यात कर्करोग झाल्यानंतर मृत्यू झालेल्यांवर लक्ष केंद्रित करण्यात आले. या संशोधनात असे दिसून आले की, जीवनसत्त्व 'ड' घेणारे रुग्ण आणि मानसिक लाभासाठी औषधोपचार केलेले रुग्ण यांच्यातील मृत्यूचा प्रमाणात मोठा फरक आहे. जीवनसत्त्व 'ड' हे कर्करुग्णांसाठी किती महत्त्वपूर्ण ठरते, हे यातून दिसून आले, असे हायकल म्हणाले. असे असले तरी जीवनसत्त्व 'ड'ची नक्की किती मात्रा घ्यावी आणि त्याची रक्तातील पातळी किती असावी, ही माहिती यात मिळाली नाही, असेही त्यांनी स्पष्ट केले.

व्हॉट्सअॅपवर 'या' नंबरवरून फोन आला तर अजिबात उचलू नका! बँक अकाउंट होईल रिकामे

व्हॉट्सअॅपचा वापर आपण सर्वच जण मोठ्या प्रमाणात करत असतो. एक इन्स्टंट मेसेजिंग ॲप म्हणून व्हॉट्सअॅप बेस्ट आहे. आपल्या नॉर्मल गप्पाटप्पांपासून ते ऑफिसची महत्वाची कामेही आपण या व्हॉट्सअॅपवर करत असतो. पण हे ॲप जेवढं उपयुक्त आहे तेवढंच धोकादायक आहे. आजकाल व्हॉट्सअॅपद्वारे कितीतरी स्कॅम होत असून अनेकजण यात फसले जात आहेत. आता आणखी एक नवीन प्रकार समोर आले आहे. अनेकांना आंतरराष्ट्रीय नंबरवरून

अचानक कॉल येत आहेत. हे कॉल्स इथिओपिया (+251), मलेशिया (+60), इंडोनेशिया (+62), केनिया (+254), व्हिएतनाम (+84) आणि इतर यासारख्या वेगवेगळ्या देशांचे आहेत. तर व्हॉट्सअॅप कॉल हे इंटरनेटद्वारे केले जातात. काही मीडिया रिपोर्ट्सनुसार, काही स्कॅम एजन्सी कार्यरत आहेत ज्या व्हॉट्सअॅप कॉलसाठी आंतरराष्ट्रीय नंबर विकत आहेत. कोणत्याही आंतरराष्ट्रीय कॉल शुल्काची चिंता न करता या क्रमांकांवरून

कॉल करू शकतात. अशाप्रकारच्या कॉल्समुळे तुमचा फोन हॅक होऊ शकतो, तुमचे बँकिंग डिटेल्सही समोरच्यांकडे जाऊ शकतात आणि तुमचं बँक खातं मोकळं होऊ शकतं. दिवंदरवारील अनेक वापरकर्त्यांनी आंतरराष्ट्रीय नंबरवर एकापेक्षा जास्त वेळा कॉल येत असल्याचं सांगितलं आहे. जर तुमच्या बाबतीतही असेच होत असेल आणि तुम्हाला या

समस्येपासून मुक्ती मिळवायची असेल, तर तुम्हाला या नंबरवरून येणाऱ्या कॉल्सकडे दुर्लक्ष करावे लागेल. जर तुम्हाला अचानक नंबरवरून कॉल दिसला तर तो ताबडतोब डिस्कनेक्ट करा. हा नंबर देखील ब्लॉक करा. ते तुमची वैयक्तिक माहिती चोरू शकतात आणि तुम्ही तुमचे बँक खाते साफ करू शकतात.

जर तुम्हाला देखील सतत काही ठरावीक आंतरराष्ट्रीय नंबरवरून व्हॉट्सअॅपवर कॉल किंवा मेसेज येत असेल तर तुम्हाला सावध होण्याची गरज आहे. कारण हा तुमच्यासोबत स्कॅम असू शकतो.

हा व्हॉट्सअॅप स्कॅमही चर्चेत लोकांना व्हॉट्सअॅप मेसेजद्वारे नोकऱ्या दिल्या जात असल्याचे मेसेज येत आहेत. हे लोक कोणत्या ना कोणत्या कंपनीचे असल्याचा दावा करतात आणि दररोज पैसे पुरवण्याची चर्चा करतात. घरबसल्या आरामात काम करता येतं असं म्हणतात. एकदा वापरकर्त्यांना त्यांचे पैसे मिळाले की ते स्कॅमवर विश्वास ठेवू लागतात आणि मोठ्या घोटाळ्यात अडकतात. अशा घटना यापूर्वीही समोर आल्या आहेत. अशा प्रकरणांपासून दूर राहण्याचीही गरज आहे.

धकाधकीच्या जीवनात ग्रीन टीचे फायदे

आजचे धकाधकीचे जीवन, बदलती जीवनशैली, बदलते आहार यांमुळे अनेक आजार डोकं वर काढत आहेत. एवढंच नाही तर वाढत्या कामाच्या तणावामुळे गेल्या काही वर्षांपासून ग्रीन टी नियमित पिणाऱ्यांच्या संख्येतसुद्धा वाढ होताना दिसत आहे. योग्य आणि नियमित प्रमाणात ग्रीन टीचे सेवन शरीरास हितकारक ठरू शकते. परंतु ग्रीन टीचे प्रमाणाबाहेर सेवन केल्यास ते आरोग्यास घातकदेखील ठरू शकते. ग्रीन टीमध्ये थेनॉईन तत्त्व जास्त प्रमाणात असतात, त्यामुळे अमिनो ॲसिड बनते. अमिनो ॲसिड शरीरात ताजेपणा कायम ठेवण्यास मदत करते. तसेच तुम्हाला थकवा जाणवत नाही. सध्या तरुणांमध्ये आणि वृद्धांमध्ये कॅल्शियमची समस्या वेगाने वाढत आहेत. ग्रीन टीमध्ये कॅफीन असते जे दातांवरील किटाणू मारण्यास सक्षम असते. बॅक्टेरिया कमी झाल्याने अधिक काळापर्यंत तुमचे दात चांगले राहतात. सतत वाढत्या कामामुळे, दररोजच्या व्यस्त वेळापत्रकामुळे रक्तदाबाच्या समस्यांमध्ये झपाट्याने वाढ होत आहे. रक्तदाबाचा त्रास असल्यास त्यावर ग्रीन टी फायदेशीर आहे. त्याचप्रमाणे हृदयरोग असणाऱ्यांसाठी ग्रीन टीचे सेवन फायदेशीर ठरते. वजन कमी करण्यासाठी ग्रीन टी उपयोगी ठरते. ग्रीन टी प्यायल्याने शरीरातील मेटाबॉलिज्म रेट वाढतो ज्यामुळे पाचनक्रिया सुरळीत होते.

पिअर्सिंग करताना या 'या' गोष्टींकडे लक्ष

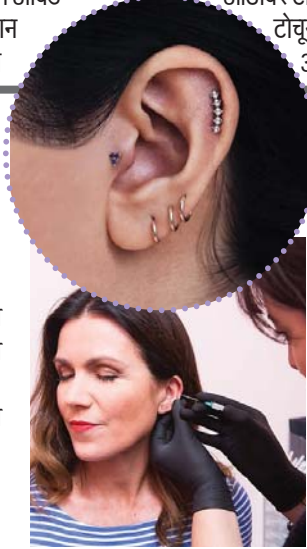
बाजारामध्ये सध्या नवनवीन फॅशनचा ट्रेंड येत आहे. प्रत्येक ऋतूप्रमाणे हा ट्रेंड बदलत जातो. विशेष म्हणजे आजची तरुणाईदेखील हा फॅशन ट्रेंड उतमारित्या केंरी करताना दिसत आहे. त्यातच मग पाहयला गेलं तर आज प्रत्येक तरुणाईच्या अंगावर टॅटू किंवा पिअर्सिंग दिसून येतात. अनेक जण आवड म्हणून तर काही जण केवळ फॅशन म्हणून या गोष्टी करतात. सध्या

● संसर्ग होणे -

पिअर्सिंग करताना विशेष काळजी घेतली पाहिजे. त्यासोबतच एखाद्या एक्सपर्ट व्यक्तीकडून हे करून घ्यावं. कारण अनेक वेळा हलगर्जीपणामुळे पिअर्सिंग करताना रक्तात संसर्ग होण्याची शक्यता असते. त्यामुळे जर संसर्ग झाल्याची शक्यता निर्माण झाल्यास त्वरित डॉक्टरांकडे जावे.

● ॲलर्जी होणे-

विशिष्ट धातूंचा वापर करून शरीरावर बॉडी पिअर्सिंग करण्यात येतं. काही जणांची त्वचा सेन्सेटिव्ह असते. त्यामुळे अशा व्यक्तींना या धातूपासून ॲलर्जी होण्याची शक्यता असते. त्यामुळे अनेक वेळा बॉडी पिअर्सिंग केल्यानंतर सूज

येणे, रंशेस येणे यासारख्या समस्या निर्माण होतात. ● **अतिरिक्त रक्तस्राव-** बॉडी पिअर्सिंग करताना कधी कधी सुई चुकीच्या ठिकाणी टोचली जाते. परिणामी, अशा ठिकाणाहून

रक्तस्राव होण्यास सुरुवात होते. त्यामुळे पिअर्सिंग करताना विशेष काळजी घेण्याची गरज असते.

● तज्ज्ञ व्यक्तीकडून पिअर्सिंग करावे -

पिअर्सिंग कधीही या क्षेत्रातील तज्ज्ञ किंवा योग्य प्रशिक्षित व्यक्तीकडून करून घ्यावं. कमी अनुभवी व्यक्तीकडून पिअर्सिंग करून घेतलं. तर त्याचा थेट परिणाम तुमच्या शरीरावर होऊ शकतो. चुकीच्या ठिकाणी पिअर्सिंग करून घेतल्या तर या ठिकाणाचा भाग मृत होण्याची शक्यता असते.

काळे, दाट, सुंदर केसांसाठी ऑलिव्ह ऑइलचा वापर

जास्त उन्हात केसांच्या अनेक समस्या निर्माण होतात. शरीराची विशेष काळजी घेणं या वेळी गरजेचं असतं. गर्मीमुळे घाम, ओलसरपणामुळे केस अधिक खराब व्हायला लागतात. त्यात बदललेल्या जीवनशैलीचा आणि खाण्या-पिण्याचा परिणाम... अशात केसांची योग्य ती काळजी घेणं गरजेचं असतं... त्यासाठी ऑलिव्ह ऑईल उपयुक्त आहे.

● ऑलिव्ह ऑइलनं केसांची मसाज करा. हे एक उत्तम कंडिशनर आहे. ● ऑलिव्ह ऑइल एक ॲंटी ऑक्सिडेंटचं काम करतं. त्यामुळं डॅड्रूफ आणि केस पांढरे होण्यापासून वाचतात. ● जर

आपण केसांसाठी होममेड ट्रिटमेंट घेऊ इच्छिता तर ऑलिव्ह ऑइल बेस्ट आहे. ते आपले केस हेल्दी करतात. ● ऑलिव्ह ऑइलमध्ये मोनो सॅच्युरेटेड फॅटी ॲसिड असतं. जे केसांना नैसर्गिक ओलावा देतं.

● ऑलिव्ह ऑइल त्वचेसाठीही फायद्याचे आहे. यानं मालिश केल्यास त्वचेतील ओलावा टिकून राहतो.

एका संशोधनानुसार, हॅंड ड्रायरखाली हात सुकवल्याने आपल्या स्वच्छ हातावर पुन्हा जंतू किंवा बॅक्टेरिया बसण्याची शक्यता असते. ड्रायरच्या वापरातून हवेतील 'बॅक्टेरियल पॉथजीन्स स्प्रेडर्स' धारामध्ये शिरू शकतात. ज्यामुळे आरोग्य धोक्यात येण्याची शक्यता आहे. हॅंड ड्रायरच्या वापराने हातावर अधिक बॅक्टेरिया येण्याची शक्यता असते. टॉयलेटमध्ये असणाऱ्या हवेत फ्लोटिंग बॅक्टेरिया असतात. त्यापैकी आपण हॅंड ड्रायरचा वापर करतो, त्या वेळी ते बॅक्टेरिया हातावर चिकटण्याची शक्यता असते. या बॅक्टेरियामुळे अनेक आजारी होऊ शकतात, असं सेंट जॉर्ज रुग्णालयाचे

वैद्यकीय अधीक्षक डॉ. मधुकर गायकवाड यांनी सांगितलं. संशोधकांनी एक प्लेट ३० सेकंद हॅंड ड्रायरखाली धरली. या प्लेटवर १८ ते ६० विविध बॅक्टेरिया जमा झालेले दिसले. पण हॅंड ड्रायरच्या आतील बाजूस मात्र कमी प्रमाणात बॅक्टेरिया होते. हॅंड ड्रायर बंद करूनही प्लेट दोन मिनिटे धरली. त्या प्लेटवर कमी प्रमाणात बॅक्टेरिया आढळून आले. ही प्लेट पुन्हा टॉयलेटमध्ये फेन सुरू ठेवून २० मिनिटे धरण्यात आली. मात्र, या मशीनशिवाय आपण टॉवेल किंवा टिशू वापरू शकतो आणि या मशीनचा वापर टाळू शकतो, असा सल्ला तज्ज्ञांनी दिलाय.

हॅंड ड्रायरखाली हात सुकवणं धोकादायक, जाणून घ्या याचे कारण

हॉटेल, शिफ्टमध्ये, 'हॅंड ड्रायर' खाली हात सुकवणं सर्वाधिक धोकादायक असल्याचं एका संशोधनातून समोर आलंय. टॉयलेटमध्ये हॅंड ड्रायरमुळे हात आणि शरीरावर बॅक्टेरिया चिकटण्याची शक्यता जास्त असून तज्ञ डॉक्टरांनी याला दुजोरा दिला आहे.

विमानतळ, रेस्टॉरंट, कॉर्पोरेट ऑफिस किंवा शहरातील काही टॉयलेटमध्ये हात सुकवण्यासाठी हॅंड ड्रायरचा वापर केला जातो. ओले हात सुकवण्यासाठी हॅंड ड्रायरखाली काही सेकंद हात धरले जातात. त्यामुळे हात कोरडे होतात. पण अशा पद्धतीने हात सुकवणं आरोग्यासाठी घातक आहे. ॲल्पाईड आणि इन्वॉयनमेंटल मायक्रोबायोलॉजी जर्नलमध्ये छापण्यात आलेल्या

डायबेटिसपासून स्वताचे रक्षण करण्यासाठी हे टाळा

सध्या जगातील सर्वात जास्त भेडसावणारी समस्या म्हणजे डायबेटिस... जगात भारत हा डायबेटिसचा मोठा बळी आहे. भारतात डायबेटिसास लोकांची संख्या नवनेच आकडे पार करतय. डायबेटिस पूर्णपणे बरा करता येत नसला तरी काही प्रमाणात रोखला जाऊ शकतो. त्यापासून स्वतःचे रक्षण करता येते. त्यामुळे तुम्ही या विकाराचे बळी होऊ नये म्हणून काही काळजी घेणे आवश्यक आहे.

● वजन घटवा

तुम्ही जर स्थूल असाल तर तुमचे वजन कमी करण्याचा प्रयत्न करा. जास्त वजन हे डायबेटिस होण्यासाठी पूरक असते. वजन घटवल्याने शरीरात तयार होणाऱ्या इन्सुलिनमध्ये वाढ होते आणि त्यामुळे मधुमेहाचा धोका कमी होण्यास मदत होते.

● नाश्ता करा

सकाळी उठल्यानंतर दोन ते तीन तासांत नाश्ता करण्याची सवय स्वतःला लावून घ्या. यामुळे डायबेटिसचा धोका कमी होण्यास मदत होते. नाश्ता नकरणे अजिबात टाळू नका.

● तंतूमय (फायबर) पदार्थांचे सेवन करा

आहारात फळे, भाज्या, डाळी आणि टणक कवचाच्या फळांचा समावेश करा. तंतूमय पदार्थांचा आहारात समावेश असणे फाय गरजेचे आहे. आहारामुळे शरीरात येणाऱ्या शर्करेचे प्रमाण कमी करण्यास हे पदार्थ मदत करतात.

● शारीरिक

व्यायाम

नियमित व्यायाम करणे तुमच्या आरोग्यासाठी गरजेचे आहे. व्यायामामुळे केवळ वजन कमी होते असे नाही, तर शरीरात उत्पन्न होणारे इन्सुलिन योग्य पद्धतीने वापरले जाते. त्यामुळे डायबेटिसचा धोका कमी होतो. ● **धूम्रपान टाळा** तुम्ही जर धूम्रपान करत असाल तर ते आताच बंद करा. टाईप २ चा डायबेटिस धूम्रपानामुळे होण्याची मोठ्या प्रमाणात शक्यता असते. त्यामुळे या कारणाला बगल देणे गरजेचे आहे.

■**भाईदर** : मीरा-भाईदर महापालिकेची मुदत ऑगस्ट २०२२ साली संपली असून २०१७ साली झालेल्या महापालिका निवडणुकीत २४ प्रभागमधून आणि ९५ नगरसेवक निवडून आले होते. आता देखील ९५ नगरसेवकांसाठी निवडणूक होणार की नगरसेवकांची संख्या वाढणार? याकडे सगळ्यांचे लक्ष लागले आहे. महापालिकेत ९५ नगरसेवक तर ५ स्वीकृत सदस्य होते. २०१७ साली निवडून आलेल्या नगरसेवकां मध्ये भाजपचे ६१, शिवसेनेचे २२ व काँग्रेस आणि समर्थक १२ असे संख्याबळ होते. ऑगस्ट २०२२ मध्ये महापालिकेची मुदत संपल्यानंतर निवडणूक झाली नव्हती. २०१७ साली निवडून आलेल्या शिवसेना नगरसेवकांमध्ये आता शिदिसेना

मीरा-भाईदरमध्ये भाजप-शिवसेना शिंदे गटात चुरस

मीरा-भाईदरमध्ये कंटेनर कार्यालय वॉर
मीरा-भाईदरमध्ये शिवसेना शिंदे गटाच्या बेकायदा कंटेनर शाखा कार्यालयास विरोध करत आता महापुतीतील भाजपने सुद्धा महापालिका आयुक्त बंगल्यासमोरच कंटेनर कार्यालय खोलण्याचे जाहीर निमंत्रण सोशल मीडियावर दिले आहे. शिंदे गटाने २०२३ साली शहरात फूटपाथ, रस्ते आदी सार्वजनिक ठिकाणी कंटेनर ठेऊन शाखा सुरू केल्या. त्यावेळी भाजप, मनसे, शिवसेना ठाकरे गट, काँग्रेस आदींनी विरोध केल्यानंतर काही कंटेनर उचलण्यात आले. मात्र काही काळाने पुन्हा सर्वत्र कंटेनर शाखा सुरू झाल्या, त्यांना वीजपुरवठा देखील पुरविण्यात आला होता.

दाखल झाले आहेत.

शिवसेनेचे माजी नगरसेवक नीलम ढवण, दिनेश नलावडे व अर्चना कदम हे अद्याप ठाकरे गटात आहेत. त्यामुळे शिंदे सेनेत २२ पैकी १४ माजी नगरसेवक उरले आहेत. भाजपचे परशुराम म्हात्रे शिदिगटात गेले आहेत. तर भाजपाच्या अश्विन कासोदरियासह अन्य काही नगरसेवक शिंदे गटात जाण्याची शक्यता वर्तवली जात आहे.

काँग्रेसचे १२ पैकी ३ माजी नगरसेवक नरेश पाटील, सारा अक्रम व अमजद शेख हे देखील भाजपमध्ये गेले आहेत. शहरात भाजपला मानणारा मतदार वर्ग जास्त असल्याने भाजपचे पालिकेत वर्चस्व राहिले आहे.

आता भाजपचे राजेश सिंह सोमवंशी यांनी थेट महापालिका आयुक्त राधाबिनोद शर्मा यांना भेटून शिंदे शिवसेनेच्या अनधिकृत कंटेनर शाखांवर कारवाईची

मागणी करत त्यांच्यावर कार-वाई करणार नसाल तर पालिका आयुक्त यांच्या कनकिया येथील निवासस्थानाबाहेरील फुटपाथवरच कंटेनर ठेऊन भाजप पक्ष कार्यालय खोलण्यात येणार असल्याबद्दलची निमंत्रण पत्रिका सिंह यांनी जाहीर केली आहे.

१२ मे रोजी सायंकाळी ५ वाजता भाजप आमदार नरेंद्र मेहता यांच्या हस्ते उद्घाटन ठेवण्यात आले आहे. महापालिका आयुक्त मोदया दिलाचे असून आता दुकान विकत घेण्याची गरज नाही. शहरात जिथे मन झाले तिथे कंटेनर ठेवून दुकानदार, इस्टेट एजंट, कपडेवाले, राजकारणी, कार्यालय उघडू शकता, शहर लावारीस झाले असे आ. नरेंद्र मेहतांनी म्हटले आहे.

स्टेमच्या धर्तीवर प्राधिकरण स्थापन करण्याची मागणी

अंबरनाथ नगरपालिका, बदलापूर नगरपालिका यामधील विकासकामांना तांत्रिक मंजूरी देण्याची प्रक्रिया मजीप्राचे अस्तित्वातील मनुष्यबळ (स्थापत्य, विद्युत अभियंते) करत आहेत. त्यातूनही मजीप्राला दरवर्षी कोटयवधी रुपयांचा महसूल मिळतो. तो निधी देखील या दोन्ही शहरांतील पाणीपुरवठा सुरळीत, सक्षम व गळतीमुक्त करण्यासाठी भांडवली खर्च करण्यासाठी वापरणे गरजेचे असल्याची मागणी शिंदे यांनी केली आहे. स्टेमच्या धर्तीवर प्राधिकरण स्थापन करण्याची मागणीही शिंदे यांनी केली आहे.

निदान तत्काळ व्हावे, यासा-ठी आता एआयची मदत घेत एक्स-रे काढण्यात येत आहे. या मशीनद्वारे क्षयरोग रुग्णांचे एक्स-रे काढण्यात येत आहे. त्यानुसार मागील दोन महिन्यांत शहापूर, मुरबाड, भिवंडी तालुक्यातील ८५ रुग्णांचे एक्स-रे काढण्यात आले असून निदान झालेल्या रुग्णांवर तत्काळ उपचार सुरू

ठाणे, नवी मुंबईपेक्षा बदलापूरचे पाणी महाग

■**बदलापूर** : अंबरनाथ व बदलापूरला पाणीपुरवठा करणारे महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण (मजीप्रा) पाणी बिलासाठी सर्वाधिक दर आकारणी करीत आहे. ठाणे, नवी मुंबईसारख्या शहरापेक्षाही हे पाण्याचे दर अधिक आहेत. त्यामुळे बदलापूरकरांना सर्वात महागडे पाणी प्यावे लागत आहे. मात्र त्यानंतरही पाणीपुरवठा सुरळीत, सक्षम व गळतीमुक्त करण्यात मजीप्रा अपयशी ठरली असल्याचा आरोप होत आहे. मजीप्राच्या माध्यमातून अंबरनाथ आणि बदलापूर या दोन शहरांना पाणीपुरवठा केला जातो. मजीप्रा येथील पाणी वितरण, देखभाल दुरुस्ती, जल उदंचन, जल शुद्धीकरण प्रकल्प चालवणे अशी कामे करते. यासाठी मजीप्राकडून आकारण्यात येत असलेले पाणी बिलाचे दर सर्वाधिक असल्याचा दावा भाजपाचे ठाणे जिल्हा महामंत्री व माजी नगरसेवक संभाजी शिंदे यांनी केला आहे. घरगुती वापराच्या पाण्यासाठी मजीप्राकडून प्रति हजार लिटरसाठी १३.३० रुपये दर आकारला जातो, तर प्रति हजार लिटरसाठी कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका ६.३० रु., ठाणे महानगरपालिका ६.७० रुपये व नवी मुंबई महानगरपालिका ५ रुपये याप्रमाणे बिल आकारणी करते. म्हणजेच अंबरनाथ व बदलापूर शहरातील नागरिकांना महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाकडून सर्वाधिक महागडे पाणी प्यावे लागत असल्याचे संभाजी शिंदे यांचे म्हणणे आहे.

भिवंडीत पुन्हा ३ बांगलादेशीना अटक

■**भिवंडी** : बांगलादेशातून भारतात घुसखोरी करून भिवंडीत अवैधपणे वास्तव करणाऱ्या बांगलादेशींवर पोलिसांची अटकेची मोहीम सुरू असून मंगळवारी शहर पोलिसांनी केलेल्या कारवाईत आणखी ३ बांगलादेशीना ताब्यात घेऊन अटक केली आहे. त्यामुळे आठवडाभरात अटक केलेल्या बांगलादेशी नागरिकांचा आकडा ११ वर जाऊन पोहचला आहे.यामध्ये बांगलादेशातील रंगपूर जिल्ह्यातील एका ४० आणि २५ वर्षीय महिलांचा समावेश असून त्या हनुमान टेकडी परिसरात देहविक्त्रीचा व्यवसाय करत असल्याचे पोलीस तपासात उघड झाले आहे. तर मोहमद ईस्माइल हुसेन उर्फ ईस्माइल फैजुररहमान अन्सारी (४५) हा बांगलादेशातील ढाका राज्यातील असल्याचे समोर आले असून तो भिवंडीत बिगारी काम करत असल्याचे निष्पन्न झाले आहे. वरील दोन महिला आणि इस्माइलकडून ६ हजार रुपयांचे दोन मोबाईल जप्त करण्यात आले आहेत. दरम्यान सोमवारच्या कारवाईत पोलिसांनी आरिफ आतिक शेख (२४) मोहम्मद आलीम अमजद खान (४०) यासमीन मोहमंद सोफी शेख (३३) शरीफुल गुलाम शेख (४१) या चौघांना अटक केली होती. तर ३० एप्रिल रोजीच्या दोन कारवाईत शहर पोलिसांनी हबीब इद्रीस शेख (४०) यास धामणकर नाका परिसरातील नौशाद हॉटेलच्या मागील पटेल कंपाऊंड मधून ताब्यात केली होती. त्याचप्रमाणे देहविक्त्रीचा व्यवसाय करणाऱ्या बांगलादेश मधील नैसंदी जिन्हातील एक ४० वर्षीय आणि दुसरी बिबारिया जिल्ह्यातील ५० वर्षीय महिला यांना हनुमान टेकडी परिसरातून ताब्यात घेऊन अटक केली होती. तर कोनगाव पोलिस ठाणे हद्दीतील अंतरा दिपक हजरा (३५) ही बांगलादेशातील जिहिंदा जिल्ह्यातून अवैधपणे भारतात येवून भिवंडीतील गोवे गावात राहत असल्याचे निष्पन्न झाल्याने कोनगाव पोलिसांनी तिच्याविरोधात अटकेची कारवाई केली आहे.

आरोग्य व्यवस्थेचा भोंगळ कारभार

हजार रुपयांसाठी रुग्णवाहिका नाकारली, महिलेचा महापालिका रुग्णालयाच्या दारात मृत्यू

पोलीस दलातील दोन पोलीस कर्मचारी बडतर्फ

बीड जिल्हा पोलीस दलातील आणखी दोघा कर्मचाऱ्यांना सेवेतून बडतर्फ करण्यात आले. पोलीस अधीक्षक नवनीत काँवत यांनी ही कारवाई केलीय. पोलीस अधीक्षकांच्या घरी सुरक्षाशक न्मण्ट निघुती असलेल्या आणि वाळू माफियांना मदत केलेल्या दोन पोलीस कर्मचाऱ्यांना पोलीस सेवेतून बडतर्फ केले गेल्या. बाळू गहिनीनाथ बहिरवाल हा पोलीस कर्मचारी पोलीस अधीक्षकांच्या घरात गांजा ओढताना आढळून आला होता. याच अनुषंगाने त्याच्यावर निलंबनाची कारवाई करण्यात आली होती. तर रामप्रसाद शिवनाथ कड्डे या पोलीस कर्मचाऱ्याने बाळू माफीयांना मदत केली होती. याच अनुषंगाने या पोलीस कर्मचाऱ्याला अटक देखील झाली होती. या दोन्ही प्रकरणात पोलिसांची प्रतिमा डागाळल्याने त्याची गंभीर दखल घेत पोलीस अधीक्षक नवनीत काँवत यांनी या दोघांचे निलंबन करत सेवेतून बडतर्फ केले आहे.

■**नवी मुंबई** : पाच तास रुग्णवाहिकेला उशिर झाल्याने एका महिलेचा कल्याण डोंबिवली महापालिकेच्या बाई रुग्मिणीबाई रुग्णालयाच्या दारातच मृत्यू झाल्याची घटना घडली आहे. या प्रकरणात आयुक्त अभिनव गोयल यांनी मोठी कारवाई केली असून या प्रकरणी चार कर्मचाऱ्यांना निलंबित केले आहे. कंत्राटी पद्धतीवर असलेल्या एका मेडिकल ऑफिसरसह एका स्टाफ नर्सला कायमस्वरूपी सेवामुक्त करण्याचे आदेश दिले आहे. मात्र या घटनेमुळे सर्वत्र एकच खळबळ उडाली असून रुग्णालय प्रशासनाविरोधात रोष पाहायला मिळत आहे.

आरोग्य व्यवस्थेचा भोंगळ कारभार, चार कर्मचाऱ्यांवर कारवाईचा बडगा
मिळलेल्या माहितीनुसार,

कल्याण पूर्वेत राहणारी सविता बिराजदार या महिलेला केडीएमसीच्या रुग्मणीबाई रुग्णालयात उपचारासाठी आणले होते. तिची प्रकृती गंभीर असल्याने तिला पुढील उपचारासाठी कळवा रुग्णालयात हलविण्यास सांगितले होते. मात्र तिला कळवा रुग्णालया नेण्याकरीता वेळेवर रुग्णवाहिका उपलब्ध झाली नाही. तब्बल पाच तास रुग्णवाहिकेच्या प्रतिक्षेत असलेल्या महिलेचा रुग्णालयाच्या दारात मृत्यू झाला. यावरून महापालिकेच्या

रुग्णालयातील आरोग्य व्यवस्थेचा भोंगळ कारभार समोर आला. या प्रकरणाची चौकशी करण्याचे आदेश केडीएमसी आयुक्त गोयल यांनी आरोग्य खात्याचे उपायुक्त प्रसाद बोरकर यांना दिले होते. उपायुक्त बोरकर यांनी या प्रकणातील चौकशीचा अहवाल आयुक्तांकडे सादर केला. या अहवालापश्चात आयुक्तांनी सहा जणांच्या विरोधात कारवाई केली आहे. या प्रकरणात रुग्णवाहिका चालक हरिश्चंद्र यशवंतराव, प्रमोद लासुरे, वाहन चालक मारुती निकम, सिस्टर इनचार्ज जयश्री रायकर यांना सेवेतून निलंबित करण्यात आले आहे. तर कंत्राटी पद्धतीवर असलेले मेडिकल ऑफिसर डॉक्टर. उमर पटेल आणि स्टाफ नर्स नमिता भोये यांना सेवेतून कमी करण्यात आले आहे.

बेवारस वाहने हटवण्याच्या कारवाईला सुरुवात संभाव्य नुकसानीला वाहनमालक जबाबदार : महापालिका

■**भिवंडी** : भिवंडी शहरातील बेवारस वाहने हटवण्याबाबतचा अधिकार महापालिकेला महाराष्ट्र प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियमानुसार प्राप्त झाला असून अशी बेवारस वाहने हटवण्याचे आवाहन नागरिकांना मनपाकडून करण्यात आले आहे, तर अशी बेवारस वाहने हटवण्याची कारवाई महापालिकेकडून लवकरच सुरू केली जाणार असून होणाऱ्या नुकसानीला सर्वस्वी वाहनमालकच जबाबदार असल्याची माहिती महापालिकेच्या वाहन विभागाने प्रसिद्ध केलेल्या एका परिपत्रकानुसार देण्यात आली आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियमानुसार

महानगरपालिका आयुक्तांना महानगरपालिका क्षेत्रातील रस्त्यावर वा पदपथावर ठेवण्यात आलेली वाहने नोटीस न देता काढून टाकण्याचा अधिकार प्राप्त झाला आहे. या महाराष्ट्र प्रांतिक अधिनियमानुसार वाहनांवर दंडात्मक कारवाई करणे व बेवारस वाहनांचा लिलाव करण्याचा ठराव १७ एप्रिल रोजी पारित झाला आहे. त्यामुळे महानगरपालिका

हद्दीत रस्त्यावर, पदपथावर व महानगरपालिकेच्या अन्य क्षेत्रामध्ये बेकायदेशीरपणे उभी केलेली अथवा बेवा-रस वाहने न हटविल्यास महानगरपालिकेमाफत सदर वाहने हटवून वाहन हटविण्याच्या खचापोटी (टोइंग व पार्किंग) ची रक्कम, तसेच दंड वसूल करून सदर कार्यवाहीमुळे होणाऱ्या नुकसानीस सर्वस्वी वाहनमालक जबाबदार असल्याचे परिपत्रकात म्हटले आहे.

कर्करोगावरील औषधाच्या मानवी चाचणीला परवानगी द्या नाशिकच्या औषध संशोधन कंपनीची हायकोर्टात याचिका

■**मुंबई** : कर्करोगाचे निदान झालेल्या रुग्णांच्या मानवी चाचण्या घेण्याची परवानगी द्या, अशी विनंती करणाऱ्या याचिकेची उच्च न्यायालयाने गंभीर दखल घेतली. मुख्य न्यायमूर्ती अलीक आराधे आणि न्यायमूर्ती मकरंद कर्णिक यांच्या खंडपीठाचे नाशिकच्या औषध संशोधन कंपनीने दाखल केलेल्या या याचिकेवर केंद्र सरकारसह संबंधित विभागाला नोटीस बजावून भूमिका स्पष्ट करण्याचे आदेश दिले. कर्करोगावरील औषधांच्या संशोधनात कार्य करणाऱ्या नाशिकस्थित दातार कॅन्सर जेनेटिक्सने २२ एप्रिल रोजी केंद्रीय औषध मानके नियामक संघटनेकडे (सीडीएससीओ) अर्ज करून मानवी चाचणीस परवानगी मागितली होती. ती फेटाळण्यात आल्याने कंपनीने त्याविरोधात उच्च न्यायालयात धाव घेत याचिका दाखल केली. सीडीएससीओचा आदेश मनमाना, अवैज्ञानिक आणि कायद्याची फसवणूक करणारा आहे असा आरोप करून तो रद्द करावा, अशी विनंती याचिकेत केली आहे.

■**भिवंडी** : मंगळवारी रात्रीच्या सुमारास भिवंडी शहर आणि ग्रामीण भागात सोसाट्याच्या वाऱ्यासह दगांगा गडगडाटाने आणि विजांच्या कडकडाटाने अवकाळी पावसाने जोरदार हजेरी लावली. या अवकाळी पावसाने वीटभट्टी मालकांवर अवकळा आल्याची स्थिती झाली आहे. दुसऱ्या दिवशी बुधवारी सकाळी देखील झालेल्या संतत धारेने वीटभट्टीच्या शेवटच्या टप्प्यात या व्यवसायाला चांगलाच तडाखा दिला आहे. त्यामुळे वीटभट्टी मालकांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले आहे. एप्रिल-मे या महिन्यात कडक उन्हाळ्या असल्याने

अवकाळीने वीटभट्टी मालक आर्थिक डबघाईला

विटांचे उत्पादन मोठ्या संख्येने घेता येते. त्याच प्रमाणे या उन्हाळी वातावरणात कच्च्या विटा सुकल्यानंतर ग्रामीण भागात विटांच्या भट्ट्या देखील मोठ्या संख्येने लावल्या जातात. या पोषक वातावरणात विटा उत्तमप्रकारे भाजून निघतात. एकाचवेळी भट्ट्या लावण्यासाठी काही व्यावसायिक केवळ भट्ट्या रचून देखील ठेवतात. मात्र मंगळवारी झालेल्या अवकाळी पावसाने मातीच्या कच्च्या विटांचा तयार माल पावसात भिजून संपूर्ण विटांच्या मालाची नासधूस झाली आहे. मंगळवारी रात्रीपासून अचानकपणे सुरू

झालेल्या अवकाळी पावसापासून रचलेल्या भट्ट्यांचे नुकसान होऊ नये म्हणून विट मालक आणि कामगार यांची कच्च्या विटांवर ताडपत्री आणि प्लास्टिक कापड टाकण्यासाठी लावण्यात आले. अचानक अवकाळी पाऊस सुरू झाल्याने मे आणि जून महिन्याचे उत्पादन कसे घेता येईल ? अशी चिंता वीट मालकांना सतावू लागली आहे.

वीट कामगार हे वीट कामासाठी येण्या अगोदर हि-वाळा आणि उन्हाळ्याच्या दोन्ही हंगामाचे आगाऊ पैसे घेतात. त्याशिवाय काम करीत नसल्याने झालेले नुकसान कसे भरून येईल? तसेच पावसात भिजलेल्या विटांचे देखील नुकसान झाले आहे. असा दुहेरी फटका वीट व्यावसायिकांना बसला आहे. विट व्यवसाय हा शेतकऱ्यांचा जोडधंद्या असून शेतीची कामे संपल्यानंतर शेतामध्ये वीट व्यवसायास सुरुवात केली जाते. मात्र यावरील जून मध्ये सुरू होणार पाऊस मे महिन्यात सुरू झाल्याने

शेतकऱ्यांचे व्यावसायिक गणित बिघडले आहे. गेल्या काही दिवसांपासून हवामान खालते अंदाज देत होते. परंतु पावसाच्या लहरी पणामुळे शेतकऱ्यांनी याची दाखल घेतली नाही. त्यामुळे त्यांना नुकसानीला समोरे जावे लागले आहे. मात्र गेल्या तीन महिन्यांपासून उन्हाऱ्या काहिलीने त्रस्त झालेल्या नागरिकांना मंगळवारापासून सुरू झालेल्या अवकाळी पावसाने दिलेला मिळाला असून मंगळवारी रात्रीच्या अचानक झालेल्या पावसाने हवेत अचानक गा-रवा पसरला होता.त्यातच ग्रामीण भागात वीज गेल्याने शहर व ग्रामीण परिसर अंधारात बुडाले होते.

बीडजवळ भीषण अपघात, कारची लवझरी बसला धडक

■**बीड** : राज्यातील रस्ते अपघाताचे प्रमाण गेल्या काही वर्षात वाढल्याचे पाहायला मिळत असून केंद्रीय वळणवळणमंत्रिी नितीन गडकरी यांनी देखील याबाबत चिंता व्यक्त केली होती. वर्तमानपत्रात किंवा माध्यमांमध्ये सातत्याने अपघाताच्या बातम्या येत असून महामार्गांवरच हे अपघात घडत असल्याचे दिसून येते. आता, बीड जिल्ह्यातील पाटोद्याजवळ एका भीषण अपघातात वडिल आणि मुलाचा दुर्दैवी अंत झाला आहे. दरम्यान, दोघांचेही मृतदेह शवविच्छेदनासाठी रुग्णालयात पाठविण्यात आले आहेत.

बीडच्या पाटोदा शहराजवळ पुण्याहून केजकडे जाणारी भरधाव वेगातील कार पुलाच्या कटड्याला धडकून ट्रॅक्लसवरील जाऊन आदळली. या अपघातात अशफाक शेख (४० वर्षे) आणि त्यांचा मुलगा अल्ताफ शेख (१५ वर्षे) हे दोघेही जागीच ठार झाले आहेत. पुण्यावरून हे दोघेही आपल्या गावी म्हणजेच केजकडे येत होते. मात्र,

पाटोदाजवळ आले असता त्यांच्या कारचा अपघात झाला. चालकाचा वाहनवरील ताबा सुटल्याने ती कार पुलाच्या कटड्याला धडकली. त्यानंतर तीन परलट्या खाऊन समोरून येणाऱ्या एका खासगी कंपनीच्या ट्रॅक्लसवर जाऊन आदळली. त्यात कारमधील दोघांचाही मृत्यू झाला.

दरम्यान, अपघाताची माहिती मिळताच पाटोदा पोलिसांनी घटनास्थळी दाखल होत कारमधून मृतदेह बाहेर काढले. त्यानंतर, मुलगा पाटोदा ग्रामीण रुग्णालयात उत्तरीय तपासणीसाठी दाखल करण्यात आले. याप्रकरणी अधिक तपास पोलीस करत आहेत.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटिंग प्रेस, कार्यालय - गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रीयल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रीयल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पूर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र) , येथे छापून रुम नं. १०३, कुणाल कुटीर बी बिल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मदिराजवळ, भाईदर (पूर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षेच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या /लेख / जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणध्वनी - ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com